

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-IV.431.3.2.2022

Warszawa, 21 lipca 2022 r.

Pani
Anna Ekiert
Prezes Rady Naczelnej
Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej
w Warszawie

ul. Wiejska 18/20
00-490 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹, Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego w sprawie prowadzenia kontroli organizacji pożytku publicznego², o którym mowa w art. 33b ustawy opp oraz zgodnie z *Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na 2022 rok*, kontrolerzy: Maciej Sukiennik, Justyna Pałka, Kamil Karkułowksi – starsi inspektorzy wojewódzcy oraz Anna Fałek – ekspert w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 15 lutego do 15 lipca 2022 r.³ z wyłączeniem okresów: od 22 do 28 lutego 2022 r.⁴, od 4 do 8 marca 2022 r.⁵, od 21 do 23 marca 2022 r.⁶, od 25 marca do 27 kwietnia 2022 r.⁷, od 2 maja do 14 lipca 2022 r.⁸ kontrolę problemową w Stowarzyszeniu Polski Komitet Pomocy Społecznej z siedzibą w Warszawie przy ul. Wiejska 18/20 (dalej Stowarzyszenie/PKPS).

¹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.), od 26 czerwca 2022 r. obowiązuje Dz. U. z 2022. poz. 1327 – dalej ustawa opp.

² Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie prowadzenia kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2054) - dalej rozporządzenie w sprawie kontroli opp.

³ Czas trwania kontroli zgodnie z art. 29a ust. 2 ustawy opp.

⁴ Pismo Wojewody Mazowieckiego z 22 lutego 2022 r. znak WK-IV.431.3.2.2022.

⁵ Pismo Wojewody Mazowieckiego z 4 marca 2022 r. znak WK-IV.431.3.2.2022.

⁶ Pismo Wojewody Mazowieckiego z 21 marca 2022 r. znak WK-IV.431.3.2.2022.

⁷ Pismo Wojewody Mazowieckiego z 23 marca oraz 28 kwietnia 2022 r. znak WK-IV.431.3.2.2022.

⁸ Pismo Wojewody Mazowieckiego z 28 kwietnia oraz 14 lipca 2022 r. znak WK-IV.431.3.2.2022.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość prowadzenia przez organizację pożytku publicznego działalności odpłatnej pożytku publicznego. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

W związku z ustaleniami kontroli zawartymi w Protokole kontroli z dnia 8 lipca 2022 r, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani Prezes **wystąpienie pokontrolne**.

Podstawy prawne działalności Stowarzyszenia

1. Polski Komitet Pomocy Społecznej powstał 15 października 1958 roku.
2. Stowarzyszenie działa na podstawie:
 - postanowień Statutu Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej Stowarzyszenia Charytatywnego⁹ (dalej Statut).
 - Przepisów ustawy z 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach¹⁰,
 - Przepisów ustawy opp.
3. PKPS prowadzi działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, siedzibą władz naczelnych jest Warszawa¹¹, zgodnie z informacją zawartą w Krajowym Rejestrze Sądowym PKPS posiada 301 jednostek terenowych lub oddziałów, organem sprawującym nadzór jest: Prezydent m. st. Warszawy.
4. Data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym: 11 września 2001 r., nr KRS: 0000041349
5. Data uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego: 14 października 2014 r.
6. Nr REGON: 007023760
7. Nr NIP: 5260308482

Zgodność celów statutowych organizacji z zadaniami sfery działań publicznych w myśl art. 4 ustawy opp.

Stowarzyszenie działa na podstawie Statutu uchwalonego przez II Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów PKPS w dniu 8 maja 2004 r.

Zgodnie z § 8 pkt 1 i 2 Statutu: *Celem PKPS jest dobrowolne i bezinteresowne niesienie różnorodnych form pomocy osobom i rodzinom, które z różnych przyczyn niezdolne*

⁹ Statut Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej Stowarzyszenia Charytatywnego, tekst jednolity z dnia 8 maja 2004 r., wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego (dalej KRS) Nr 1 z dnia 15 grudnia 1999 r., zmieniony z dniem 8 maja 2004 r.

¹⁰ Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2261).

¹¹ Adres siedziby Stowarzyszenia: ul. Wiejska 18/20, 00-640 Warszawa.

są do rozwiązywania swych życiowych problemów, w szczególności ludziom starszym, niepełnosprawnym, chorym, samotnym, zagrożonym demoralizacją, rodzinom pozbawionym środków do życia, ubogim i bezradnym, a także kształtowanie postaw społecznych sprzyjających bezpośredniemu uczestnictwu w działaniach na rzecz osób potrzebujących pomocy, bądź wspieranie takich działań. Rada Naczelna, Zarządy Wojewódzkie lub Okręgowe oraz Zarządy jednostek podstawowych pozyskują dla realizacji celów statutowych środki finansowe i rzeczowe od osób fizycznych i prawnych oraz organizacji krajowych i zagranicznych, a także z własnej działalności gospodarczej i innych źródeł prawem dozwolonych. PKPS wykonuje zadania zlecone, na które umowy zawierają wyłącznie Rada Naczelna, Zarządy Wojewódzkie lub Okręgowe oraz dla realizacji zadań zleconych otrzymuje środki od zleceniodawcy. Rada Naczelna i wymienione Zarządy dysponują środkami rzeczowymi i finansowymi, uzyskanymi na podstawie zawartych umów. Dla realizacji statutowych celów PKPS może prowadzić działalność gospodarczą, której zakres i formę działalności gospodarczej określa Rada Naczelna PKPS. Dochody z działalności gospodarczej w całości są przeznaczone na realizację celów statutowych PKPS. PKPS bądź jego Zarządy Wojewódzkie lub Okręgowe, za zgodą Rady Naczelnej, mogą być członkami organizacji krajowych, zagranicznych i międzynarodowych o tych samych lub podobnych celach działania. PKPS współdziała z organami państwowymi i organami samorządu terytorialnego, stowarzyszeniami, fundacjami i innymi podmiotami¹².

(akta kontroli str. 55 – 74, 146 – 149)

Zgodnie z § 10 Statutu PKPS realizuje cele szczegółowe poprzez:

- organizowanie usług opiekuńczych,
- organizowanie i prowadzenie dożywiania,
- organizowanie różnorodnych form wypoczynku,
- udzielanie różnorodnej pomocy głównie rzeczowej, finansowej w miarę posiadanych środków i możliwości,
- poradnictwo prawne i pomoc prawną,
- świadczenie pomocy postpenitencjarnej,
- współpracę i współdziałanie z innymi organizacjami społecznymi,

¹² Uchwałą nr 17/Pr/00 Prezydium Rady Naczelnej Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej z dnia 25 sierpnia 2000 r. powołano Zarządy Okręgowe oraz Wojewódzkie wraz z określeniem obszarów ich właściwości.

- świadczenie pomocy osobom bezdomnym i bezrobotnym w miarę posiadanych środków, świadczenie pomocy bezrobotnym w zakresie poradnictwa zawodowego, przekwalifikowania zawodowego, przeszkolenia i zatrudnienia,
- prowadzenie działalności edukacyjno-szkoleniowej,
- świadczenie pomocy niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji leczniczej, społecznej i zawodowej oraz pomocy w zakresie zatrudnienia,
- udzielanie pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych i ekologicznych oraz świadczenie pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych i komunikacyjnych,
- prowadzenie świetlic i placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- prowadzenie całodziennych i popołudniowych klubów seniora, stołówek, jadłodajni, noclegowni, zakładów leczniczo - opiekuńczych, zakładów leczniczo - pielęgnacyjnych, Domów Pomocy Społecznej, środowiskowych domów samopomocy i innych placówek,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym, alkoholizmowi, narkomanii itp. oraz łagodzenie ich skutków.

Działalność Stowarzyszenia określona w Dziale 3 – Rubryce 4, pkt 1 w informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu zawartej w rejestrze stowarzyszeń w Krajowym Rejestrze Sądowym w KRS stan na dzień 7 lutego 2022 r.¹³ jest działalnością odpłatną statutową, w ramach której wskazano następujące kody PKD¹⁴, tj.: 88.10.Z¹⁵, 56.29.Z¹⁶, 87.90.Z¹⁷.

W rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2020 (dalej sprawozdanie merytoryczne) zamieszczonym w bazie sprawozdań OPP w Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, w pkt 4 (informacja dotycząca działalności odpłatnej pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym), ppkt 4.2 wskazano przedmiot działalności o kodach PKD: 88.10.Z¹⁸, 88.99.Z¹⁹.

¹³ KRS Stowarzyszenia nie był aktualizowany od 14 października 2014 r.

¹⁴ Polska Klasyfikacja Działalności, dalej PKD.

¹⁵ Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych) – Organizowanie usług opiekuńczych (§ 10 pkt 1 statutu PKPS) pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku, osób niepełnosprawnych.

¹⁶ Pozostała usługowa działalność gastronomiczna) – Organizowanie i prowadzenie dożywiania (§10 pkt 2 statutu PKPS) Pozostała usługowa działalność gastronomiczna, przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering).

¹⁷ Pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem) – Prowadzenie noclegowni (§10 pkt 14 statutu PKPS) Pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem.

¹⁸ Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych.

¹⁹ Pozostała pomoc społeczna bez zakwaterowania, gdzie indziej niesklasyfikowana.

Zgodnie z wyjaśnieniami przedstawiciela PKPS Pani Dominiki Tarkowskiej – Głównego Księgowego z 8 marca 2022 r. „(...) *Polski Komitet pomocy Społecznej w 2020 r. prowadziło działalność odpłatną pożytku publicznego PKD: 88.10.Z – usługi opiekuńcze (Wielkopolski ZW, Małopolski ZW), PKD: 87.90.Z – Ośrodek Opiekuńczy w Starzynie (...).*”

(akta kontroli str. 51 – 74, 151 – 152, 169 – 196)

W trakcie kontroli stwierdzono, że cele Stowarzyszenia zawarte w Statucie obejmują sferę zadań publicznych ujętych w art. 4 ust. 1 ustawy opp.

Działalność organizacji pożytku publicznego:

a) prowadzenie działalności odpłatnej pożytku publicznego – art. 8 ustawy opp,

Na podstawie informacji zawartych w KRS oraz zapisów Statutu wynika, że Stowarzyszenie prowadzi działalność odpłatną i nieodpłatną pożytku publicznego. Działalność Stowarzyszenia reguluje Statut, Uchwała nr 34/RN/14 Rady Naczelnej Polskiego Komitetu pomocy Społecznej z dnia 8 maja 2014 *W sprawie działalności odpłatnej i nieodpłatnej PKPS* (dalej Uchwała Nr 34/RN/14) oraz Uchwała nr 35/RN/14 Rady Naczelnej Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej z dnia 8 maja 2014 r. *W sprawie zasad prowadzenia działalności przez Polski Komitet Pomocy Społecznej* (dalej Uchwała Nr 35/RN/14). Zgodnie z powyższymi uchwałami działalność odpłatna pożytku publicznego polega na:

- organizowaniu usług opiekuńczych,
- organizowaniu i prowadzeniu dożywiania,
- organizowaniu i prowadzeniu noclegowni i schronisk,

natomiast przychód z działalności odpłatnej pożytku publicznego, przekazywany jest wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Stowarzyszenie w ramach prowadzonej działalności odpłatnej pożytku publicznego pobierało wynagrodzenie.

b) sprawdzenie wymogu czy działalność odpłatna pożytku publicznego stanowi działalność gospodarczą w myśl art. 9 ust. 1 i 2 ustawy opp,

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków przekroczenia 3-krotności

przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw²⁰, pośród osób zatrudnionych przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego Stowarzyszenia.

Na podstawie szczegółowej analizy ewidencji księgowej kontrolujący stwierdzili, że w wyniku prowadzonej działalności odpłatnej pożytku publicznego PKPS za rok 2020 poniosło stratę, natomiast jedna z trzech jednostek organizacyjnych Stowarzyszenia wygenerowała w 2020 r. zysk, co jest niezgodne z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy opp. Ww. przepis wskazuje, że działalność odpłatna pożytku publicznego organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 stanowi działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców²¹, jeżeli wynagrodzenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy opp, jest w odniesieniu do działalności danego rodzaju wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności.

Szczegółowe ustalenia kontroli zostały opisane w pkt. g) *weryfikacja rzetelności wybranych danych zawartych w rocznym sprawozdaniu finansowym i merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego*, ppkt Sprawozdawczość Stowarzyszenia.

c) przedmiot prowadzonej działalności odpłatnej pożytku publicznego i działalności gospodarczej:

Zgodnie ze sprawozdaniem merytorycznym i wyjaśnieniem Głównej księgowej przedmiotem działalności odpłatnej pożytku publicznego Stowarzyszenia w 2020 roku było:

- prowadzenie usług opiekuńczych – kod PKD 88.10.Z
- prowadzenie Ośrodka Opiekuńczego w Starzynie – kod PKD 87.90.Z.

Stowarzyszenie w 2020 r. prowadziło działalność gospodarczą. W sprawozdaniu merytorycznym w części II pkt 5 ppkt 5.2 wykazało, że przedmiotem działalności gospodarczej w 2020 roku było:

- Sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach w różnych punktach na terenie Polski (kod PKD 47.71.Z),
- Działalność gastronomiczna - prowadzenie baru - usługi przygotowania i podawania posiłków w lokalach samoobsługowych (kod PKD 56.10.Z),
- Prowadzenie przychodni medycznej „Lecznica Roma” oraz „Ośrodka Animacji Ruchowej” (kod PKD 86.21.Z).

²⁰ Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11 lutego 2020 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2019 r. (M. P. z 2020 r. poz. 174).

²¹ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r., poz. 162, ze zm.).

Powyższe formy działalności gospodarczej i odpowiadające im kody PKD zostały wpisane do KRS, poza kodem 86.21.Z, który nie figuruje w KRS, natomiast figuruje tam kod PKD 86.22.Z – praktyka lekarska specjalistyczna.

Wykazane w sprawozdaniu merytorycznym powyższe rodzaje działalności gospodarczej różnie są od wykazanych w sprawozdaniu rodzajów działalności odpłatnej pożytku publicznego, spełniając tym samym warunek zawarty w art. 9 ust 3 ustawy opp.

d) rachunkowe wyodrębnienie działalności pożytku publicznego zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy opp:

- nieodpłatnej działalności pożytku publicznego,
- odpłatnej działalności pożytku publicznego,
- działalności gospodarczej.

Stowarzyszenie prowadziło księgi rachunkowe w oparciu o przyjętą politykę rachunkowości, wprowadzoną uchwałą nr 2/RN/17 Rady Naczelnej PKPS z dnia 6 listopada 2017 r. w sprawie *Zasad Polityki Rachunkowości*. W obowiązującej polityce rachunkowości zawarto m.in.:

- Opis stosowanych metod wyceny aktywów i pasywów oraz zasady ewidencji zdarzeń i operacji gospodarczych (załącznik nr 1),
- Wykaz stosowanych kont (załącznik nr 2),
- Wykaz ksiąg rachunkowych, a przy prowadzeniu ksiąg przy pomocy komputera - wykaz zbiorów tworzących księgi rachunkowe z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesie przetwarzania danych (załącznik nr 3),
- Opis systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg przy pomocy komputera – opis systemu informatycznego zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczania dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji (załącznik nr 4),
- Opis systemu służącego ochronie danych księgowych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nim zapisów (załącznik nr 5),
- Opis stosowania analityk w systemie finansowo księgowym Raks (załącznik nr 6).

W pkt 4 i 5 polityki rachunkowości zapisano, że „Rachunek zysków i strat sporządza się zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości w wersji porównawczej” natomiast „Rachunek przepływów pieniężnych sporządza się wg. metody pośredniej.”

Zgodnie z pkt 12 polityki rachunkowości „W sprawach nieuregulowanych w niniejszej polityce stosuje się przepisy ustawy o rachunkowości, a w przypadkach nieokreślonych w ustawie o rachunkowości stosuje się Krajowe Standardy Rachunkowości. W przypadkach braku uregulowań w ww. aktach stosuje się Międzynarodowe Standardy Rachunkowości.”

Zgodnie z zapisami polityki rachunkowości Stowarzyszenie zobowiązane było do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji analitycznej umożliwiającej identyfikację poszczególnych źródeł przychodów i poniesionych kosztów. Analityka do kont syntetycznych była tworzona według indywidualnych potrzeb jednostek.

W przedstawionym kontrolującym planie kont, do ewidencji przychodów przeznaczono konta zespołu 7 z podziałem na:

- 701 Przychody ze sprzedaży produktów,
- 702 Przychody ze sprzedaży towarów,
- 704 Przychody ze sprzedaży materiałów,
- 710 Przychody z działalności statutowej odpłatnej,
- 715 Przychody z działalności statutowej nieodpłatnej,
- 740 Przychody wewnątrzorganizacyjne,
- 751 Przychody finansowe,
- 761 Pozostałe przychody operacyjne,
- 770 Zyski nadzwyczajne.

Do ewidencji kosztów Stowarzyszenia wyodrębniono konta zespołu 4 i 5. W ramach zespołu 5 dokonano podziału na:

- 501 Koszty działalności gospodarczej,
- 502 Koszty działalności statutowej nieodpłatnej,
- 503 Koszty działalności statutowej odpłatnej,
- 550 Koszty ogólnie – administracyjne,

Elementy zawarte w polityce rachunkowości były zgodne z wymogami art. 10 ust. 1 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²².

²² Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.) – dalej ustawa o rachunkowości.

Polityka rachunkowości obowiązuje wszystkie jednostki organizacyjne PKPS, które posiadają uprawnienia do samodzielnego prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań jednostkowych. Księgi rachunkowe prowadzono w siedzibie Stowarzyszenia oraz siedzibach Oddziałów i Zarządów Wojewódzkich wymienionych w załączniku nr 6 do polityki rachunkowości przy użyciu licencjonowanego oprogramowania finansowo – księgowego Raks SQL wersja 2017.1.11.1041.

(akta kontroli str. 75 – 143)

Zgodnie z odpisem KRS oraz sprawozdaniem merytorycznym, PKPS w 2020 r. prowadził działalność nieodpłatną, odpłatną i gospodarczą. W przedstawionym planie kont wyodrębniono konta przychodów i kosztów działalności nieodpłatnej, odpłatnej oraz gospodarczej. W planie kont widnieje jedno konto dotyczące wyniku finansowego 860 *Wynik finansowy*, tym samym wyniki finansowe poszczególnych działalności nie były księgowane na odrębnych kontach księgowych.

(akta kontroli str. 51 – 54, 169 – 186)

e) obowiązek określenia zakresu prowadzonej działalności odpłatnej pożytku publicznego w statucie lub innym akcie wewnętrznym organizacji zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy opp.

W § 8 Statutu Stowarzyszenia określono cele działalności stowarzyszenia, natomiast zgodnie z § 11 Statutu – *działalność stowarzyszenia określona w § 8 jest działalnością nieodpłatną z wyjątkiem rodzajów działalności, określonych przez Radę naczelną jako działalność statutowa odpłatna*. W związku powyższym kontrolującym przedłożono Uchwałę Nr 34/RN/14 w której określono zakres prowadzonej działalności odpłatnej i nieodpłatnej pożytku publicznego, oraz Uchwałę Nr 35/RN/14 w której określono zasady prowadzenia działalności przez PKPS.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że spełniony został wymóg określony w art. 10 ust. 3 ustawy o opp.

(akta kontroli str. 55 – 75, 151, 152)

Spełnienie przez organizację pożytku publicznego:

a) wymogu prowadzenia działalności gospodarczej wyłącznie jako dodatkowej w stosunku do działalności pożytku publicznego w myśl art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy opp,

Rada Naczelna PKPS w Uchwale Nr 35/RN/14 w 2 pkt 2 ustaliła, że „*Prowadzona działalność gospodarcza jest działalnością dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego*”.

Z przedstawionych w sprawozdaniu merytorycznym danych wynika, że PKPS prowadził działalność gospodarczą wyłącznie jako dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy opp. Przychody z działalności pożytku publicznego w Stowarzyszeniu w 2020 r wyniosły **42 440 038,03 zł**, natomiast przychody z działalności gospodarczej wyniosły **1 568 865,29 zł**, zatem przychód z prowadzonej działalności gospodarczej w 2020 r, stanowił około **3,7%** kwoty przychodów z działalności pożytku publicznego.

b) przeznaczenie nadwyżki przychodów nad kosztami na prowadzenie działalności pożytku publicznego zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 3 i art. 21 ust. 2 ustawy opp, w tym podjęcie uchwały, która określa sposób wykorzystania nadwyżki bądź pokrycia straty,

W § 11 ust. 2 Statutu PKPS określił, że dochód z działalności Stowarzyszenia w całości będzie przeznaczony na realizację jego celów statutowych.

Uchwałą Nr 28/RN/2021 Rady Naczelnej Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego PKPS za rok 2020 i pokryciu straty PKPS za 2020 rok (dalej Uchwała nr 28/RN/2021) Rada Naczelna PKPS zatwierdziła sprawozdanie finansowe za rok 2020.

W Bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2020 r. wykazano wartość sumy bilansowej 23 287 962,60 zł. Jak wynika z dokumentu Rachunek zysków i strat PKPS osiągnął stratę na działalności ogółem w wysokości **2 169 259,57 zł**. Przychody ogółem wykazano w kwocie 194 024 088,06 zł natomiast koszty w wysokości 196 193 347,63 zł. Zgodnie z Uchwałą nr 28/RN/2021 Rada Naczelna postanowiła o pokryciu straty z funduszu statutowego PKPS.

(akta kontroli str. 55 – 75, 221 – 302)

c) obowiązku posiadania statutowego kolegialnego organu kontroli lub nadzoru, odrębnego od organu zarządzającego i niepodlegającego mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru, przy czym członkowie organu kontroli lub nadzoru:

- nie mogą być członkami organu zarządzającego ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
- mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji w takim organie zwrot uzasadnionych kosztów lub wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni,
zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. a), b), c) ustawy opp.

Zgodnie z § 26 Statutu – władzami naczelnymi PKPS są:

- Krajowy Zjazd Delegatów,
- Rada Naczelna,
- Komisja Główna Rewizyjna.

Rada Naczelna jest najwyższą władzą PKPS – zgodnie z § 40 Statutu. Rada Naczelna wybiera Prezydium w składzie nie większym niż 11 osób. W tym 2-3 Wiceprezesów, Skarbnika oraz Sekretarza Generalnego.

Według ujawnionego wpisu z informacji odpowiadającej aktualnemu odpisowi z KRS w Stowarzyszeniu działał sześciuosobowy skład Prezydium Rady Naczelnej PKPS. W trakcie kontroli ustalono, że zgodnie z wpisem w Dziale 2 – Podrubryce 1 do KRS stan na dzień 7 lutego 2022 r. oraz zgodnie z przedłożoną kontrolującym Uchwałą nr 1/RN/17 Rady Naczelnej PKPS z dnia 14 września 2017 r. w sprawie ukonstytuowania władz oraz Uchwały nr 7/RN/17 Rady Naczelnej PKPS z dnia 6 listopada 2017 r. w sprawie dokooptowania członka rady Naczelnej PKPS do składu Prezydium, skład organu zarządzającego PKPS przedstawia się następująco:

- Anna Ekiert – Prezes,
- Marian Knopkiewicz – Wiceprezes,
- Andrzej Bocheński – Wiceprezes,
- Ewa Kuruliszwili – Sekretarz Generalny,
- Grażyna Cieślik – Skarbnik,
- Jarosław Tarasiński – Członek.

(akta kontroli str. 55 – 75, 144, 145)

W myśl § 47 Statutu organem kontrolnym PKPS jest Główna Komisja Rewizyjna. W okresie objętym kontrolą w skład Głównej Komisji Rewizyjnej wchodziły następujące osoby:

- Halina Dłubisz – Przewodnicząca,
- Bernardyna Raczkowska – Członek,
- Kazimiera Chwiłowska – Członek.

Właściwości Głównej Komisji Rewizyjnej zostały opisane w § 47 Statutu.

Główna Komisja Rewizyjna podejmuje z własnej inicjatywy lub na wniosek Prezydium Rady Naczelnej sprawy wynikające ze skarg członków oraz sprawuje nadzór nad Komisjami Rewizyjnymi niższych szczebli, może rozpatrywać inne sprawy, na prośbę Prezydium i Rady Naczelnej.

W ramach wykonywania obowiązków kontrolno-opiniujących do kompetencji Głównej Komisji rewizyjnej PKPS, zgodnie z § 47 Statutu należy m.in.: badanie i realizacja sprawozdania finansowego. W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie przedstawiło:

- protokół i sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego za 2020 rok przeprowadzonego przez Główną Komisję Rewizyjną w dniu 6 lipca 2021 r., w którym to stwierdzono, że sprawozdanie zostało sporządzone na obowiązujących drukach, jest kompletne i podpisane przez kompetentne osoby, zachowane zostały zasady ciągłości bilansowej, zgodnie z obowiązującym planem kont, wszystkie salda majątkowe udokumentowane są potwierdzeniami banków, protokołami kontroli gotówki w kasach, spisami z natury obejmującymi rzeczowe aktywa trwałe oraz zapasy,
- w ww. protokole oraz sprawozdaniu dokonano oceny działalności Wojewódzkich i Okręgowych Komisji Rewizyjnych za rok 2020, w którym stwierdzono, że większość komisji w porównaniu do lat ubiegłych nadesłała w terminie swoje sprawozdania z kontroli działalności Zarządów PKPS, większa część tych protokołów opracowana została w oparciu o wytyczne Głównej Komisji Rewizyjnej, określające wymogi prawidłowego sporządzenia bilansu, jak również ocenę całokształtu działalności Zarządów Wojewódzkich i Zarządów Okręgowych PKPS.

W wyniku analizy zapisów Statutu Stowarzyszenia stwierdzono brak zapisów zgodnych z art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. a, c ustawy opp, wskazujących, że członkowie organu kontroli lub nadzoru nie mogą być członkami organu zarządzającego ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, wspólnym pożyciu, stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej.

W wyniku analizy porównawczej listy nazwisk osób będących w okresie kontrolowanym członkami Prezydium Stowarzyszenia oraz członkami Głównej Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia, nie stwierdzono nazwisk podobnych, świadczących o pozostawaniu tych osób w stosunku małżeństwa, pokrewieństwa lub powinowactwa.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych zostały przedstawione oświadczenia członków Głównej Komisji Rewizyjnej odpowiednio z 11 i 14 lutego 2022 r. z których wynika, że nie są oni członkami Zarządu Stowarzyszenia, ani nie pozostają z żadnym z członków Prezydium Stowarzyszenia związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia.

(akta kontroli str. 55 – 75, 167 – 168)

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych w dniu 8 marca 2022 r. Wojewoda Mazowiecki zwrócił się z zapytaniem do Krajowego Rejestru Karnego (dalej KRK) o udzielenie informacji o niekaralności osób wchodzących w skład organu kontroli Stowarzyszenia.

W wyniku uzyskanych informacji stwierdzono, że osoby wchodzące w skład organu nadzoru lub kontroli (tj. Halina Dłubisz oraz Bernardyna Raczkowska) nie figurowały w kartotece karnej KRK.

(akta kontroli str. 197 – 220)

Zgodnie z § 12 pkt 1 i 2 Statutu: *1. PKPS może zatrudniać pracowników. Ogólne zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników określa Rada Naczelna. 2. W celu prowadzenia działalności statutowej odpłatnej jak i nieodpłatnej, Stowarzyszenie może wypłacać osobom fizycznym wynagrodzenie z tytułu świadczenia pracy lub usług niezależnie od sposobu nawiązania stosunku pracy lub rodzaju i treści zawieranych z nimi umów cywilno-prawnych, w wysokości nieprzekraczającej 1,5-krotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sektorze przedsiębiorstw, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni.*

W rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2020, w części VI pkt 5 i 9 jako wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego członkom organu kontroli lub nadzoru, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne oraz wysokość najwyższego (jednostkowego) miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego członkom organu kontroli lub nadzoru, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne wykazano kwotę 0,00 zł.

Tym samym został spełniony warunek, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. a, b oraz c ustawy opp, w kwestii wymogów dotyczących członków organu nadzoru.

W czasie trwania czynności kontrolnych stwierdzono, że jeden z członków Głównej Komisji Rewizyjnej PKPS – Kazimiera Chwiłkowska jest osobą zmarłą. Zgodnie z wyjaśnieniami przedstawiciela PKPS Dominiki Tarkowskiej – Głównego Księgowego z 8 marca 2022 r. „(...) *Polski Komitet Pomocy Społecznej nie posiada konkretnej daty zgonu członka GKR, natomiast wniosek o zmiany w KRS jest w toku (dokument przekazany do KRS) (...).*”

W związku powyższym Dyrektor Wydziału Kontroli w dniu 13 kwietnia 2022 r. wystąpił z wnioskiem do Wydziału Spraw Obywatelskich MUW o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru PESEL, tj. daty zgonu Kazimierzy Chwiłkowskiej. Otrzymano odpowiedź zwrotną z informacją, że zgon ww. osoby nastąpił 23 kwietnia 2021 r.

W trakcie trwania czynności kontrolnych przedłożono kontrolującym wniosek z dnia 16 marca 2022 r. o zmianę danych podmiotu w KRS Stowarzyszenia, gdzie w miejsce zmarłej członkini Głównej Komisji Rewizyjnej Kazimierzy Chwiłkowskiej wpisano Zdzisława Pośnika.

(akta kontroli str. 55 – 75, 169 – 220)

d) wymogu w zakresie niekaralności członków organu zarządzającego zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy opp,

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych w dniu 8 marca 2022 r. Wojewoda Mazowiecki zwrócił się z zapytaniem do Krajowego Rejestru Karnego (dalej KRK) o udzielenie informacji o niekaralności osób wchodzących w skład organu zarządzającego Stowarzyszenia.

W wyniku uzyskanych informacji stwierdzono, że osoby wchodzące w skład organu zarządzającego stowarzyszenia (tj. Anna Ekiert, Marian Knopkiewicz, Ewa Kuruliszwili, Grażyna Cieślik, Jarosław Tarasiński oraz Andrzej Bocheński) nie figurowały w kartotece karnej KRK.

Spełniono tym samym warunek, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy opp, zgodnie z którym członkowie organu zarządzającego nie mogą być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

(akta kontroli str. 197 – 220)

- e) wymogu dotyczącego zabronienia w statucie lub innym akcie wewnętrznym organizacji w myśl art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy opp:
- udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy organizacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej "osobami bliskimi",
 - przekazywania ich majątku na rzecz ich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
 - wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,
 - zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Ustalenia kontroli wykazały, że w § 76 pkt 5 Statutu zawarto zapisy zgodne z treścią art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy opp. Wobec powyższego stwierdza się, że spełniony został obowiązek posiadania w statucie lub w innym akcie wewnętrznym organizacji pożytku publicznego zapisów, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy opp.

(akta kontroli str. 55 – 75)

- f) realizacja obowiązków sprawozdawczych i podatkowych dotyczących:
- sporządzenia i podania do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej następujących sprawozdań:
 - merytorycznego, zgodnie z art. 23 ust. 1 i 1a ustawy opp,
 - finansowego, zgodnie z art. 23 ust. 2 i 2a ww. ustawy opp.

Stowarzyszenie sporządziło sprawozdanie merytoryczne na wzorze zgodnym z przepisami ustawy opp oraz rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego²³.

Sprawozdanie finansowe PKPS za 2020 r. zostało sporządzone 31 marca 2021 r., zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości z wyjątkiem Rachunku zysków i strat (dalej RZiS), który został sporządzony w wariantcie porównawczym z elementami wariantu kalkulacyjnego. Sprawozdanie zawierało bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych, zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym oraz informację dodatkową, obejmującą wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Zgodnie z art. 23 ust. 2a ustawy opp PKPS miał obowiązek upublicznić swoje sprawozdanie merytoryczne i finansowe w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią wszystkim zainteresowanym osobom, w tym także poprzez umieszczenie tego sprawozdania na swojej stronie internetowej. W toku kontroli stwierdzono uchybienie ww. obowiązkowi, ponieważ na stronie internetowej PKPS zostało zamieszczone tylko sprawozdanie finansowe organizacji za 2020 r. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie upubliczniono sprawozdania merytorycznego Stowarzyszenia.

- **zamieszczenia zatwierdzonego sprawozdania finansowego i merytorycznego z działalności pożytku publicznego w terminie do 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z art. 23 ust. 6a ww. ustawy opp,**

Sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie merytoryczne za 2020 r. zostały zamieszczone przez Stowarzyszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Narodowego Instytutu Wolności dnia 7 września 2020 r., tj. z zachowaniem terminu opublikowania sprawozdań na stronie Instytutu Wolności, wynikającego z art. 23 ust. 6 ustawy opp w związku z § 2 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizacje pożytku publicznego

²³ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2061).

*sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2021*²⁴.

– **złożenia deklaracji podatkowych.**

Stowarzyszenie sporządziło za 2020 r. i przekazało w wersji elektronicznej deklaracje:

- CIT-8 *Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) i należnego podatku dochodowego od osób prawnych*²⁵ w którym wykazano: przychody w kwocie 194 017 511,54 zł, koszty uzyskania przychodów w kwocie 178 572 520,73 zł, podstawę opodatkowania/stratę w kwocie 2 202 124,11 zł oraz podatek należny w kwocie 0,00 zł.
- CIT-8/O *Informacja o odliczeniach od dochodu i od podatku oraz dochodach (przychodach) wolnych od podatku* na kwotę 17 647 114,92 zł.

Ponadto Stowarzyszenie przedstawiło kontrolującym:

- ZAS-W Zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzające stan zaległości wydane przez Naczelnika Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie potwierdzające brak zaległości podatkowych wg stanu na dzień 10 stycznia 2022 r.
- Zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek nr 440071ZN22/0000032, w którym stwierdzono iż, Stowarzyszenie nie posiada zaległości według stanu na dzień 4 stycznia 2022 r. z tytułu składek do ZUS.

(akta kontroli str. 312 – 329)

g) weryfikacja rzetelności wybranych danych zawartych w rocznym sprawozdaniu finansowym i merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego.

Sprawozdanie merytoryczne

Zgodnie z Działem 2 – Rubryka 1 informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z KRS stan na dzień 7 lutego 2022 r. – *zobowiązania PKPS wymagają do swojej ważności podpisów pod pieczęcią PKPS Prezesa lub Wiceprezesa albo Sekretarza, a ponadto Głównego Księgowego lub Skarbnika*. Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2020 zamieszczone w bazie sprawozdań OPP w Narodowym Instytucie Wolności – centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego zostało podpisane przez: Annę Ekiert, Mariana Knopkiewicza, Adama Bocheńskiego, Ewę Kuruliszwili, Grażynę Cieślik, Jarosława

²⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 917.

²⁵ UPO z 28 czerwca 2021 r., dokument złożony do Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie.

Tarasińskiego. W związku z powyższym powyższy dokument podpisany został przez wszystkie wymagane osoby uprawnione do reprezentacji Stowarzyszenia.

W rocznym sprawozdaniu merytorycznym za rok 2020 w części II pkt 1 ppkt 1.2 *Zasięg terytorialny prowadzonej przez organizację działalności pożytku publicznego* Stowarzyszenie wykazało, że działa na terenie całego kraju. W części II pkt 2 ppkt 2.1. *Liczba odbiorców działań organizacji* wykazała, że odbiorcami działań organizacji było 224119 osób fizycznych oraz 4 osoby prawne. Kontrolującym przedłożono wyjaśnienie do rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego sporządzonego w dniu 7 marca 2022 r., znak: L.Dz.PKPS/128/2022 przez PKPS Kujawsko - Pomorski Zarząd Wojewódzki, w którym to skorygowano liczbę odbiorców działań organizacji osób fizycznych z 224119 na 30761 oraz osób prawnych z 4 na 0. Jako przyczynę pomyłki wskazano *błąd techniczny – literówka*. Ponadto Główna Księgowa PKPS – Dominika Tarkowska w dniu 15 marca 2022 r. pisemnie wyjaśniła, że „(...) *liczba odbiorców podana w piśmie wyjaśniającym (...) dotyczyła jedynie osób objętych pomocą w rejonie działania Kujawsko – Pomorskiego Zarządu Wojewódzkiego a nie ogółu (...).*”

(akta kontroli str. 169 – 196)

W rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2020 Stowarzyszenie wykazało, że z działalności odpłatnej pożytku publicznego:

- uzyskało przychody w wysokości – **1 019 936,28 zł**,
- poniosło koszty w wysokości – **12 939,09 zł**,
- wynik z działalności odpłatnej pożytku publicznego wyniósł – **1 006 997,19 zł**,
- wypłaciło wynagrodzenia pracownikom oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej w związku z prowadzoną działalnością na łączną kwotę – **370 826,17 zł**.

Z działalności nieodpłatnej Stowarzyszenie wykazało, że:

- uzyskało przychody w wysokości – **41 420 101,75 zł**,
- poniosło koszty w wysokości – **1 588 962,19 zł**,
- wynik z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego wyniósł – **39 831 139,56 zł**,

- wypłaciło wynagrodzenia pracownikom oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej w związku z prowadzoną działalnością na łączną kwotę – **97 714 288,33 zł.**

Natomiast z działalności gospodarczej Stowarzyszenie wykazało:

- przychody w wysokości – **1 568 865,29 zł,**
- koszty w wysokości – **1 547 340,03 zł,**
- wynik z działalności gospodarczej – **21 525,26 zł.**

W trakcie kontroli stwierdzono, że w sprawozdaniu merytorycznym za 2020 r. w:

- a) części II pkt 4 ppkt 4.2 oraz pkt 5 ppkt 5.2 – wykazano błędne lub niepełne dane dotyczące nr kodów PKD w zakresie działalności odpłatnej i gospodarczej w stosunku do informacji zawartych w KRS;
- b) części III pkt 4 ppkt 4.1b) – nie uwzględniono wszystkich kosztów z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego poniesionych przez jednostki organizacyjne PKPS składające sprawozdania jednostkowe;
- c) części X pkt 4 – nie wykazano faktu przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta;

(akta kontroli str. 169 – 186)

Sprawozdanie finansowe

Sekretarz Generalny PKPS poprzez podległych pracowników pionu finansowego na podstawie art. 51 ustawy o rachunkowości sporządza łączne sprawozdanie finansowe, będące sumą sprawozdania finansowego jednostki i wszystkich jej oddziałów²⁶, a także łączną informację dodatkową zgodną z zakresem określonym w ustawie o rachunkowości. Do rocznych sprawozdań finansowych PKPS zgodnie z Uchwałą Nr 22/RN/13 Rady Naczelnej PKPS z dnia 28 czerwca 2013 r. *W sprawie: Terminu składania sprawozdań* (dalej Uchwała Nr 22/RN/13) dołącza się badanie przeprowadzone przez Wojewódzką/Okręgową Komisję Rewizyjną oraz zatwierdzenie przez Zarząd Wojewódzki lub Okręgowy. Sprawozdanie finansowe składają wszystkie oddziały wojewódzkie i okręgowe – 22 jednostki²⁷ oraz Rada Naczelna. Termin składania sprawozdań finansowych przez poszczególne Zarządy Wojewódzkie i Okręgowe PKPS

²⁶ Ze sprawozdania wyłącza się:

- 1) aktywa i fundusze wydzielone,
- 2) wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze,
- 3) przychody i koszty z tytułu operacji dokonywanych między jednostkami organizacyjnymi.

²⁷ Dane za 2020 r.

określono Uchwałą Nr 22/RN/13, przyjęto nieprzekraczalny termin do dnia 28 lutego roku następnego po roku sprawozdawczym.

(akta kontroli str. 153 – 154, 222 – 302)

Sprawozdanie finansowe przed zatwierdzeniem przez Radę Naczelną PKPS zostało zbadane przez Główną Komisję Rewizyjną PKPS. Zgodnie ze sprawozdaniem Głównej Komisji Rewizyjnej z kontroli i badania sprawozdania finansowego za 2020 rok z 6 lipca 2021 r.²⁸ „ (...) Kontrolą objęto łączne sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia za rok 2020, składające się z jednostkowych sprawozdań finansowych zarządów okręgowych i wojewódzkich. (...) Sprawozdanie badano metodą wrywkową pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym. W trakcie badania stwierdzono, iż sprawozdanie finansowe sporządzone zostało na obowiązujących drukach, jest kompletne i podpisane przez kompetentne osoby. Zachowane zostały zasady ciągłości bilansowej, a sporządzone zostało zgodnie z obowiązującym planem kont”.

(akta kontroli str. 303 – 305)

Stowarzyszenie spełniło przesłanki określone w art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości obligujące do zbadania przez biegłego rewidenta rocznego sprawozdania finansowego, a także wystąpiły łącznie wszystkie przesłanki określone w § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego²⁹, obligujące do zbadania sprawozdania finansowego organizacji pożytku publicznego za 2020 rok.

Do badania sprawozdania finansowego za 2020 r. wybrana została firma BILANS – REWID – STANDARD Biegli Rewidenci i Doradcy Finansowi sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Opinogórskiej 4 lok. 35, na podstawie uchwały Nr 27/RN/2020 Rady Naczelnej PKPS z dnia 17 września 2020 r. w sprawie przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za rok 2020 przez firmę zewnętrzną.

W wyniku badania stwierdzono, że załączone sprawozdanie finansowe³⁰:

²⁸ Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej z kontroli i badania sprawozdania finansowego za 2020 r. przeprowadzonych w dniu 6 lipca 2021 r.

²⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 2148.

³⁰ Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania dla Rady Naczelnej oraz Głównej Komisji Rewizyjnej Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Warszawie z 5 sierpnia 2021 r.

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Stowarzyszenia na dzień 31 grudnia 2020 r. oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dn. 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2021 r., poz. 217) oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Stowarzyszenie przepisami prawa i statutem Stowarzyszenia,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 Ustawy o rachunkowości.

(akta kontroli str. 306 – 311)

Sprawozdawczość Stowarzyszenia

PKPS w sprawozdaniu finansowym za 2020 r. w RZiS w poz. D IV *Inne przychody operacyjne* pod lit. b wykazał przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego na kwotę **1 019 936,28 zł**, taka sama kwota przychodów została wykazana w części III pkt 1 ppkt 1.b sprawozdania merytorycznego za 2020 r.

W RZiS w poz. E III *Inne koszty operacyjne* pod lit. b wykazano koszty działalności odpłatnej pożytku publicznego na kwotę **12 939,09 zł**, pomimo, że Stowarzyszenie zobowiązane było do sporządzenia Rachunku zysków i strat w wariantcie porównawczym (koszty prezentowane są w układzie rodzajowym, zgodnie z ewidencją kosztów na kontach zespołu 4). Taka sama kwota kosztów została wykazana w sprawozdaniu merytorycznym w części III pkt 4 ppkt 4.1.b.

W sprawozdaniu merytorycznym w części VI pkt 1 podano łączną kwotę wynagrodzeń wypłaconych przez organizację w okresie sprawozdawczym w wysokości 98 902 267,31 zł. Taka sama kwota została zaprezentowana w sprawozdaniu finansowym w RZiS w poz. B V.

W wyjaśnieniu złożonym 8 marca 2022 r. przez Główną Księgową zawarto informację, że w 2020 r. działalność odpłatną pożytku publicznego prowadziły niżej wymienione jednostki:

1. Wielkopolski Zarząd Wojewódzki w Poznaniu,
2. Małopolski Zarząd Wojewódzki w Krakowie,
3. Rada Naczelna PKPS w Warszawie.

Co zostało potwierdzone w jednostkowych sprawozdaniach finansowych i merytorycznych ww. jednostek. Kontroli poddano wszystkie dokumenty dotyczące przychodów i kosztów działalności odpłatnej w poszczególnych jednostkach. Z PKPS w Krakowie i w Poznaniu kontrolujący otrzymali skany dokumentów źródłowych.

1. PKPS Wielkopolski Zarząd Wojewódzki (dalej Wielkopolski ZW)

W jednostkowym sprawozdaniu merytorycznym organizacja wykazała, że w 2020 r. prowadziła działalność odpłatną pożytku publicznego w zakresie organizowania usług opiekuńczych (nr kodu PKD 88.10 Z)

W ramach prowadzonej działalności odpłatnej wykazano:

- przychody w wysokości – **276 669,10 zł**,
- koszty w wysokości – **276 655,15 zł**,
- wynik w wysokości – **13,95 zł**.

Wielkopolski ZW w ramach prowadzonej działalności odpłatnej w 2020 r. świadczył usługi opiekuńcze w Sierakowie i Nowym Mieście nad Wartą, zawierając dwie umowy:

- umowa nr OPS.AP.272.15.2019 z 31 grudnia 2019 r. na wykonywanie usług opiekuńczych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. z Gminą Sieraków. Przedmiotem umowy była organizacja i świadczenie usług opiekuńczych dla osób z terenu miasta i gminy Sieraków, które z powodu choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy osób trzecich. Zakres usług opiekuńczych obejmował zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Cenę świadczonych usług ustalono na kwotę 21,90 zł za 1 godzinę. W ramach świadczonych usług w 2020 r. wykonano 2 274 godz. usług opiekuńczych na łączną kwotę 49 800,60 zł.
- umowa nr 10/19 z 31 grudnia 2019 r. na świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. z Gminą Nowe Miasto nad Wartą. Zakres usług stanowiących przedmiot umowy określony w ofercie złożonej w ramach przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy Prawo Zamówień Publicznych³¹, obejmował m.in.:
 - wykonywanie czynności opiekuńczo - pielęgnacyjnych,
 - czynności o charakterze gospodarczym,
 - zapewnienie klientowi niezbędnej pomocy w sytuacjach nagłych.

Cenę świadczonych usług za 1 godzinę ustalono na kwotę:

- 24,50 zł za usługi opiekuńcze,

³¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.

- 37,00 zł za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.

W ramach świadczonych usług w 2020 r. wykonano 6 457 godz. usług opiekuńczych na łączną kwotę 158 196,50 zł oraz 1 856 godz. specjalistycznych usług opiekuńczych na łączną kwotę 68 672,00 zł. Wielkopolski ZW w 2020 r. za świadczone usługi wystawił ogółem 36 faktur.

Przychód uzyskany przez Wielkopolski ZW z tytułu realizacji ww. umów w 2020 r. wyniósł 276 669,10 zł i został prawidłowo zaewidencjonowany na koncie księgowym 710-13 dedykowanym dla przychodów z działalności odpłatnej pożytku publicznego.

Poniesione w 2020 r. koszty działalności odpłatnej pożytku publicznego jednostka księgowała na kontach zespołu 4, nie dokonując systematycznych zapisów na kontach analitycznych do konta 503 w trakcie roku. Koszty działalności odpłatnej pożytku publicznego zostały przeksięgowane na konta 503 poleceniem księgowania na koniec roku, co spowodowało błędy w zapisach na poszczególnych kontach.

W związku z rozbieżnościami między sprawozdaniem a zapisami na kontach księgowych w zakresie kosztów działalności odpłatnej pożytku publicznego Główna Księgowa Wielkopolskiego ZW złożyła liczne wyjaśnienia:

„1/ na kartotece konta 408-13-01-36 błędnie zaksięgowano PK/2020/01/0022 z dnia 31.01.2020 - korekta Szczepaniak, która dotyczyła administracji na kwotę 98,75 złotych.

2/ na kartotece konta 408-13-02-36 błędnie zaksięgowano PK/2020/12/0280 z dnia 31.12.2020 - przeksięgowanie wynagrodzeń, która była kosztem administracji na kwotę 331,96 złotych.

3/ na kartotece konta 403-13-01-36 błędnie zaksięgowano PK/2020/12/0288 z dnia 31.12.2020 - przeksięgowanie kosztów, która także była kosztem administracji na kwotę 131,80 złotych.

W związku z powyższym w sprawozdaniu merytorycznym błędnie wykazano koszty działalności odpłatnej pożytku publicznego, które wyniosły 276 674,30 złotych a nie 276 655,15 złotych a przychody wyniosły 276 669.10 złotych. W związku z tym wynik na działalności odpłatnej pożytku publicznego był stratą 5,20 złotych a nie wykazany zyskiem 13,95 złotych.

Jeśli chodzi o rozbieżności w zapisach kont księgowych mogę jedynie wytłumaczyć to faktem, że księgowanie na „5” odbywa się na koniec roku i pomyliłam kwoty (...).”

W kolejnym wyjaśnieniu Główna Księgowa napisała: *„(...) Wszystkie dokumenty źródłowe dotyczące odpłatnej działalności pożytku publicznego zostały do Państwa zeskanowane wraz z wyjaśnieniami i zamykają się kwotą 276 126,06 złotych.”*

(akta kontroli str. 525 – 575, 731 – 1120)

W związku z powyższym kontrolowany sporządził zestawienia poniesionych kosztów działalności odpłatnej jak również zestawienie przedstawiające strukturę przychodów i kosztów w Wielkopolskim ZW w 2020 r. (w zł) w formie tabelarycznej, która przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Działalność statutowa				Działalność gospodar-czaw	Zadania zlecone w formie dotacji	Ogółem
	Działalność pożytku publicznego		Razem działalność pożytku publicznego	Koszty ogólnoadmin.			
	Nieodpłatna	Odpłatna					
Przychody ogółem	1 598 032,29	276 669,10	1 874 701,39	-	8 618,24	24 768 266,62	26 651 586,25
Przychody z działalności	1 500 254,05	276 669,10	1 776 923,15	-	8 617,91	24 768 266,62	26 553 807,68
Przychody finansowe	2 731,29	-	2 731,29	-	-	-	2 731,29
Sprzedaż skł. majątku trwałego	-	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż towarów i materiałów	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	727,69	-	727,69	-	0,33	-	728,02
Przychody wewnątrzorganizacyjne	94 319,26	-	94 319,26	-	-	-	94 319,26
Koszty ogółem	1 549 576,58	276 126,06	1 825 702,64	172 570,53	7 089,62	24 768 266,62	26 773 629,41
Amortyzacja	-	-	-	22 389,93	-	-	22 389,93
Zużycie materiałów	1 314 183,59	834,72	1 315 018,31	11 442,01	-	953 638,34	2 280 098,66
Zużycie energii	3 512,69	314,66	3 827,35	1 930,97	996,35	31 219,24	37 973,91
Usługi obce	134 562,35	19 789,03	154 351,38	27 075,14	6 093,27	368 065,26	555 585,05
Podatki i opłaty	-	-	-	4 251,90	-	0,00	4 251,90
Wynagrodzenia osobowe	-	11 041,55	11 041,55	83 408,06	-	1 667 944,11	1 762 393,72
Wynagrodzenia bezosobowe	9 650,00	209 830,30	219 480,30	17 283,27	-	18 381 469,05	18 618 232,62
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 430,58	34 157,94	35 588,52	-1 428,03	-	3 324 408,17	3 358 568,66
Pozostałe koszty	23 042,75	157,86	23 200,61	6 217,28	-	41 522,45	70 940,34
Wartość sprzedaży towarów i materiałów	-	-	-	-	-	-	-
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	0,91	-	0,91	-	-	-	0,91
Koszty sprzedaży skł. majątku trwałego	-	-	-	-	-	-	-
Koszty wewnątrzorganizacyjne	63 193,71	-	63 193,71	-	-	-	63 193,71
Wynik finansowy brutto	48 455,71	543,04	48 998,75	-172 570,53	1 528,62	-	-122 043,16

Z przekazanych dokumentów źródłowych jak i powyższej tabeli wynika, że koszty działalności odpłatnej wyniosły 276 126,06 zł. Środki finansowe w wysokości 255 029,79 zł wydatkowano na wynagrodzenia bezosobowe i osobowe oraz ich pochodne. Wynagrodzenia bezosobowe dotyczą organizatorek usług opiekuńczych, które zatrudniane są na podstawie umów cywilnoprawnych. Zgodnie z wyjaśnieniem Głównej Księgowej z dnia 24 marca 2022 r. „(...) *na umowę o pracę nie zatrudniamy organizatorek usług opiekuńczych w odpłatnej działalności pożytku publicznego. Zatrudniamy jedynie pracowników nadzoru czyli zajmujących się płacami, kadrami i sprawami administracyjnymi. Przewidywaliśmy za ten nadzór kwotę około 1000 złotych brutto miesięcznie. Na kwotę tą składają się cząstkowe wynagrodzenia 4 osób (Dyrektor, Gł. Księgowa, Kierownik ds. usług opiekuńczych oraz pracownik do umów zleceń i rozliczeń).* (...)” Pozostała kwota w wysokości 21 096,27 zł została wydatkowana na: usługi rehabilitacyjne z dojazdem, opłaty bankowe i pocztowe, opłaty za czynsz, energię i gaz, badania lekarskie, artykuły biurowe i inne drobne wydatki.

Porównując dane ze sprawozdania finansowego i merytorycznego do powyższej tabeli należy stwierdzić, że ogółem kwoty przychodów i kosztów oraz wynik finansowy wykazane w powyższej tabeli różnią się od danych zaprezentowanych w RZiS i sprawozdaniu merytorycznym jednostki. W sprawozdaniach wykazano przychody w kwocie 32 446 206,36 zł, koszty w kwocie 32 616 878,87 zł i ujemny wynik finansowy w kwocie 170 672,51 zł, podczas gdy w tabeli wykazano przychody w kwocie 26 651 586,25 zł, koszty w kwocie 26 773 629,41 zł i ujemny wynik finansowy w kwocie 122 043,16 zł. Wykazane w sprawozdaniu merytorycznym w części III pkt 1 przychody z poszczególnych działalności też są inne niż wykazane w powyższej tabeli za wyjątkiem przychodów z działalności odpłatnej wykazanej w kwocie 276 669,10 zł (zgodnej z poz. D IV b RZiS oraz pozycją *przychody ogółem działalność odpłatna* ww. tabeli). Wykazane w sprawozdaniu merytorycznym w części III pkt 4 koszty poszczególnych działalności nieodpłatnej, odpłatnej i gospodarczej oraz wyniki tych działalności są inne niż wykazane w powyższym zestawieniu. Podana w sprawozdaniu merytorycznym w części VI pkt 1 kwota wynagrodzeń wypłaconych przez organizację w okresie sprawozdawczym zgodna jest z kwotą wynagrodzeń wykazaną w RZiS w poz. B V, ale różni się od kwot wykazanych w powyższym zestawieniu. Ponadto wysokość wynagrodzeń wypłaconych w związku z działalnością odpłatną pożytku publicznego prezentowana w sprawozdaniu merytorycznym w części VI pkt 2a wynosi 225 272,26 zł, podczas gdy wykazana w sporządzonej tabeli wynosi 220 871,85 zł.

Tym samym sprawozdanie merytoryczne zawiera błędy w prezentowanych kosztach i wynagrodzeniach w działalności odpłatnej, natomiast ewidencja księgową w jednostce nie spełnia warunków zapisanych w art. 24 ust. 2-3 i ust. 4 pkt 1-2 ustawy o rachunkowości. Ponadto stwierdzono, że działalność odpłatna wygenerowała zysk w wysokości 543,04 zł, co jest niezgodne z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy opp.

2. PKPS Małopolski Zarząd Wojewódzki (dalej Małopolski ZW)

Małopolski ZW prowadził działalność odpłatną pożytku publicznego polegającą na świadczeniu podstawowych usług opiekuńczych - gospodarczych i pielęgnacyjnych w miejscu zamieszkania podopiecznych³². W jednostkowym sprawozdaniu merytorycznym za 2020 r. jednostka wykazała, że prowadziła działalność odpłatną pożytku publicznego polegającą na pomocy społecznej w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób w zakresie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania podopiecznego (nr kodu PKD 94.99 Z). Powyższy numer kodu PKD został błędnie podany (treść niezgodna z numerem).

W ramach prowadzonej działalności odpłatnej w sprawozdaniu merytorycznym jednostki wykazano:

- przychody w wysokości – **84 290,00 zł**,
- koszty w wysokości – **12 939,09 zł**,
- wynik w wysokości – **71 350,91 zł**.

Usługi opiekuńcze świadczone były na podstawie umów zawartych przez Małopolski ZW z podopiecznymi. Umowy zawierane były na czas nieokreślony, w ich treści określono szczegółowy zakres zadania. Przychody w 2020 r. z tytułu świadczonych usług wyniosły 84 290,00 zł i zostały zaewidencjonowane na koncie 710-21-01, dedykowanym dla przychodów z działalności odpłatnej. Płatności na rachunek bankowy dokonywali podopieczni lub ich opiekunowie na podstawie zawartych umów oraz wykonanych usług. Kontrolującym przekazano *Zestawienie odpłatności za usługi opiekuńcze odpłatne za 2020 rok świadczone na podstawie zawartych umów* oraz karty pracy opiekunek, w których zapisane są: miesiąc i ilość godzin świadczonych usług, stawka godzinowa oraz należna odpłatność. Stawka za 1 godzinę świadczonych usług wynosiła 26,00 zł dla 21 podopiecznych i 23,00 zł dla dwóch

³² Działalność została podjęta na podstawie Uchwały Nr 1/2020 Prezydium Małopolskiego Zarządu Wojewódzkiego PKPS z dnia 14 stycznia 2020 r.

podopiecznych.

W związku z rozbieżnościami między sprawozdaniem a zapisami na kontach księgowych w zakresie kosztów działalności odpłatnej pożytku publicznego Główna Księgowa Małopolskiego ZW złożyła wyjaśnienie:

„Małopolski Zarząd Wojewódzki PKPS zgodnie z uchwałą Zarządu prowadzi działalność odpłatną w zakresie świadczenia usług opiekuńczych u osób starszych w miejscu ich zamieszkania. Przychód uzyskany w ramach tej działalności to 0,6 % całych przychodów jakie osiągnął nasz Zarząd w 2020 r. Wielkość przychodów działalności odpłatnej w 2020r. wyniosła 84 290,00 zł, natomiast koszty zostały wykazane w kwocie 12 939,09 zł.

Wynika to z faktu, że część kosztów takich jak wynagrodzenie pracowników administracyjno-biurowych a także koszty materiałów biurowych związanych z prowadzeniem odpłatnej działalności pożytku publicznego zostało mylnie zaksięgowanych na koncie „502” i „550” które służą do ewidencjonowania kosztów działalności nieodpłatnej, a winny być zaksięgowane na koncie „503” (koszty działalności odpłatnej).

Zarówno przychody jak i koszty tej działalności księgujemy na wyodrębnionych kontach zapisanych w Planie Kont (przychody na koncie 710-21-01, a koszty na koncie 503-21-01) (...)

Na skutek niedopatrzenia, błędnie zakwalifikowano te koszty, co wypaczyło wynik tej działalności w 2020 r. (...) Wysokość poniesionych kosztów działalności odpłatnej kształtuje się na poziomie pozyskanych przychodów tj. 84 290 zł a więc wynik wynosi „0”. (...)”

(akta kontroli str. 1121 – 1136, 1140 – 1211)

Zgodnie z okazaną w trakcie czynności kontrolnych dokumentacją, kontrolowany sporządził zestawienie, przedstawiające strukturę przychodów i kosztów w 2020 r. (w zł) w formie tabelarycznej, j.n.:

Wyszczególnienie	Działalność statutowa			Działalność gospodarcza	Zadania zlecone w formie dotacji	Ogółem
	Działalność pożytku publicznego		Razem działalność pożytku publicznego			
	Nieodpłatna	Odpłatna				
Przychody ogółem	3 515 714,96	84 290,00	3 600 004,96	-	-	10 553 500,01
Przychody z działalności	3 360 316,54	84 290,00	3 444 606,54	-	-	3 444 606,54
Przychody finansowe	4 638,09	-	4 638,09	-	-	4 638,09

Sprzedaż skł. majątku trwałego	-	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż towarów i materiałów	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	10 351,38	-	10 351,38	-	-	10 553 500,01	10 563 851,39
Przychody wewnątrzorganizacyjne	140 408,95	-	140 408,95	-	-		140 408,95
Koszty ogółem	3 481 316,47	84 290,00	3 565 606,47	37 384,46	-	10 553 500,01	14 156 490,94
Amortyzacja	5 694,63	-	5 694,63	-	-	32 652,46	38 347,09
Zużycie materiałów	3 033 430,06	649,61	3 034 079,67	622,14	-	348 615,98	3 383 317,79
Zużycie energii	53 942,72	-	53 942,72	-	-	187 040,66	240 983,38
Usługi obce	28 165,66	4 016,03	32 181,69	-	-	330 208,67	362 390,36
Podatki i opłaty	622,44	-	622,44	-	-		622,44
Wynagrodzenia osobowe	138 154,51	59 928,71	198 083,22	17 586,43	-	1 204 940,45	1 420 610,10
Wynagrodzenia bezosobowe	107 410,00	11 050,53	118 460,53	-	-	6 998 780,59	7 117 241,12
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	77 718,03	8 645,12	86 363,15	8 031,59	-	1 412 518,93	1 506 913,67
Pozostałe koszty	18 953,43	-	18 953,43	11 144,30	-	38 742,27	68 840,00
Wartość sprzedaży towarów i materiałów	-	-	-	-	-	-	-
Koszty finansowe	227,61	-	227,61	-	-	-	227,61
Pozostałe koszty operacyjne	16 997,38	-	16 997,38	-	-	-	16 997,38
Koszty sprzedaży skł. majątku trwałego	-	-	-	-	-	-	-
Koszty wewnątrzorganizacyjne	-	-	-	-	-	-	-
Wynik finansowy brutto	34 398,49	-	34 398,49	-37 384,46	-	-	-2 985,97

Z przekazanych dokumentów źródłowych jak i powyższej tabeli wynika, że koszty działalności odpłatnej wyniosły 84 290,00 zł. Środki finansowe w wysokości 79 624,36 zł wydatkowano na wynagrodzenia bezosobowe i osobowe oraz ich pochodne. Pozostałą kwotę w wysokości 4 016,03 zł wydatkowano na usługi związane z aktualizacją oprogramowania finansowo-księgowego, naprawą sprzętu biurowego, opłaty za energię oraz odbiór odpadów, a kwotę w wysokości 649,61 zł wydatkowano na zakup materiałów biurowych oraz środków czystości.

Porównując dane ze sprawozdania finansowego i merytorycznego do powyższej tabeli należy stwierdzić, że ogółem kwota przychodów i kosztów oraz wynik finansowy wykazane w powyższej tabeli są zgodne z RZiS i z danymi prezentowanymi w sprawozdaniu merytorycznym w części III pkt 1 dotyczącym przychodów oraz w części III punkt 4 dotyczącym kosztów ogółem. Koszty poszczególnych działalności pożytku publicznego odpłatnej i nieodpłatnej i ich wyniki różnią się od przedstawionych w powyższym zestawieniu. Inna jest też kwota wypłaconych wynagrodzeń w działalności odpłatnej i nieodpłatnej pożytku publicznego zaprezentowana w zestawieniu i w sprawozdaniu merytorycznym, podczas gdy łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez organizację w okresie sprawozdawczym wykazana w części VI pkt 1 sprawozdania jest zgodna z zestawieniem, ale różni się od wartości zaprezentowanej w RZiS w poz. B V. Jednostka wykazała, że w roku 2020 nie prowadziła działalności gospodarczej.

Sprawozdanie merytoryczne jednostki zawiera liczne błędy, natomiast ewidencja księgową nie spełnia warunków zapisanych w art. 24 ust. 2-3 i ust. 4 pkt 1-2 ustawy o rachunkowości.

(akta kontroli str. 1137 – 1139, 1140 – 1160, 1212 – 1354)

3. Rada Naczelna PKPS

Rada Naczelna PKPS prowadziła działalność odpłatną pożytku publicznego w ramach **Ośrodka Opiekuńczego PKPS w Starzynie** (dalej Ośrodek). Ustalono, że organizacja prowadziła działalność odpłatną pożytku publicznego w zakresie organizowania usług opiekuńczych z zakwaterowaniem (nr kodu PKD 87.90 Z³³).

W ramach prowadzonej działalności odpłatnej wykazano:

- przychody w wysokości – **658 977,18 zł**,
- koszty w wysokości – **575 798,33 zł**,
- wynik (stratę) w wysokości – **83 178,85 zł**.

Ośrodek prowadzony jest w ramach działalności statutowej przez Radę Naczelną PKPS w Warszawie, która posiada zezwolenie Wojewody Podlaskiego (decyzja z dnia 29 marca 2011 r. nr PS-V.9423.3.6.2011MN) na prowadzenie ww. placówki, na czas nieokreślony na 30 miejsc. Placówka wpisana jest do *Rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku w Województwie*

³³ Zgodnie z wyjaśnieniem (2) Głównej Księgowej PKPS z 8 marca 2022 r.

Podlaskim pod poz. 29. Ośrodek działa na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Opiekuńczego Rady Naczelnej PKPS w Starzynie podpisanego i zatwierdzonego przez Sekretarza Generalnego PKPS w dniu 31 grudnia 2017 r. Z Regulaminu wynika, że Ośrodek zapewnia usługi bytowe oraz usługi opiekuńcze: miejsce pobytu, wyżywienie, utrzymanie czystości. W Ośrodku zatrudnionych jest 11 osób, w tym 2 osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę oraz 9 osób świadczących usługi na podstawie umowy zlecenie.

Usługi opiekuńcze świadczone były na podstawie umów zawartych przez Radę Naczelną PKPS z podopiecznymi. Umowy zawierane były na czas nieokreślony. W umowach określone zostały prawa i obowiązki mieszkańca Ośrodka oraz ustalono wysokość opłaty miesięcznej za pobyt i usługi opiekuńcze. W § 15 Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka wskazano, że obsługa finansowa oraz sprawy wynikające z prawa pracy wykonuje Rada Naczelna PKPS.

Rada Naczelna PKPS dla działalności odpłatnej pożytku publicznego prowadzonej w Ośrodku prowadziła wyodrębnioną ewidencję analityczną umożliwiającą określenie przychodów oraz kosztów tej działalności.

Kwota osiągniętych przychodów w 2020 r. z tytułu świadczonych usług wyniosła 658 977,18 zł i została zaewidencjonowana na koncie 710 – *Przychody z działalności statutowej odpłatnej*. Opłaty za pobyt w Ośrodku głównie były uiszczane gotówką do kasy Ośrodka i w niewielkim stopniu przelewami na rachunek bankowy.

Koszty prowadzenia działalności odpłatnej w wysokości **575 798,33 zł** zaksięgowano na koncie 503 – *Koszty działalności statutowej odpłatnej*.

W trakcie czynności kontrolnych Główna Księgowa PKPS złożyła wyjaśnienia:

„W kosztach odpłatnej działalności pożytku publicznego, na kontach księgowych 503-02-01 zaewidencjonowano operacje gospodarcze na kwotę : 575 798,33 zł. W powyższych kosztach nie zostały ujęte wydatki poniesione na zaopatrzenie Ośrodka w towary (spożywcze, ochrony osobistej) dostarczane bezpośrednio z magazynów towarów PKPS do ośrodka Opiekuńczego transportem własnym. W księgach towary przekazywane do Ośrodka w Starzynie zostały zaewidencjonowane jako wykorzystane na własne potrzeby. Poza ewidencją księgową towar został przekazany do Ośrodka opiekuńczego na podstawie dokumentów WZ wystawionych przez osoby zajmujące się pakowaniem towaru do transportu na podstawie uzgodnień Kierownika Ośrodka w Starzynie z Koordynatorem. W załączeniu kopie w/w dokumentów na kwotę - 38 789,43 zł. Mając na uwadze bardzo ekstremalne warunki w których należało działać, brak kadry do obsługi, a jednocześnie konieczność zapewnienia ciągłości wszystkich realizowanych zadań, wpłynęły na konieczność uproszczeń procedur dotyczących przepływu dokumentów,

m.in. do rezygnacji z obowiązku prowadzenia magazynu towarów przekazanych od jednostek powiązanych. W związku z powyższym, koszt przekazanych towarów do Ośrodka w Starzynie został ujęty w sprawozdaniu finansowym jako rozchody wewnętrzne .

(...) Z uwagi na bardzo dynamiczną sytuację i brak możliwości planowania oraz utrudnione warunki dla przepływu informacji w 2020r. w kosztach odpłatnej działalności pożytku publicznego związanej z prowadzeniem Ośrodka Opiekuńczego w Starzynie na koncie księgowym 503-02-01 nie zostało ujęte wynagrodzenie księgowego, koordynatora placówek oraz pracownika zajmującego się kontaktami z Kierownikiem Ośrodka Opiekuńczego. W księgach rachunkowych powyższe wynagrodzenia zostały wykazane jako koszty ogólne działalności statutowej na koncie księgowym - 550-01-06, (w załączeniu: umowa zlecenia oraz rachunki dot. w/w wynagrodzenia, oraz listy płac wynagrodzeń księgowego, których źródłem finansowania powinna być odpłatna działalność pożytku publicznego). W związku z powyższym w sprawozdaniu merytorycznym PKPS wystąpił błąd w prezentacji finansowania wydatków poniesionych na odpłatną i nieodpłatną działalność pożytku.”

(akta kontroli str. 1355 – 1782, 1818 – 1819)

Zgodnie z przedłożoną w trakcie czynności kontrolnych dokumentacją, sporządzone przez kontrolowanego zestawienie przedstawiające strukturę przychodów i kosztów Rady Naczelnej PKPS w 2020 r. (w zł), przedstawia się j.n.:

Wyszczególnienie	Działalność statutowa				Działalność gospodarcza	Zadania zlecone w formie dotacji	Ogółem
	Działalność pożytku publicznego		Razem działalność pożytku publicznego	Koszty ogólnoadmin.			
	Nieodpłatna	Odpłatna					
Przychody ogółem	340 094,80	658 977,18	999 071,98	-	33 289,16	2 303 293,64	3 335 654,78
Przychody z działalności	340 094,80	658 977,18	999 071,98	-	33 289,16	2 303 293,64	3 335 654,78
Przychody finansowe	-	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż skł. majątku trwałego	-	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż towarów i materiałów	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	-	-	-
Przychody wewnątrzorganizacyjne	-	-	-	-	-	-	-
Koszty ogółem	604 779,71	712 889,33	1 317 669,04	226 083,92	5 066,00	2 303 293,64	3 852 112,60

Amortyzacja	214 436,27	34 217,44	248 653,71	-	-	279 665,36	528 319,07
Zużycie materiałów	380 086,48	121 916,51	502 002,99	2 189,36	-	184 481,93	688 674,28
Zużycie energii	-	12 781,81	12 781,81	-	-	-	12 781,81
Usługi obce	-	13 183,96	13 183,96	5 549,67	5 066,00	445 372,52	469 172,15
Podatki i opłaty	-	5 238,00	5 238,00	-	-	28 024,50	33 262,50
Wynagrodzenia osobowe	-	149 771,24	149 771,24	198 622,34	-	1 088 925,73	1 437 319,31
Wynagrodzenia bezosobowe	-	296 281,60	296 281,60	-	-	-	296 281,60
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	-	76 816,92	76 816,92	-	-	276 823,60	353 640,52
Pozostałe koszty	10 256,96	2 681,85	12 938,81	-	-	-	12 938,81
Wartość sprzedaży towarów i materiałów	-	-	-	-	-	-	-
Koszty finansowe	-	-	-	4 077,11	-	-	4 077,11
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	-	15 645,44	-	-	15 645,44
Koszty sprzedaży skł. majątku trwałego	-	-	-	-	-	-	-
Koszty wewnątrzorganizacyjne	-	-	-	-	-	-	-
Wynik finansowy brutto	-264 684,91	-53 912,15	-318 597,06	-226 083,92	28 223,16	0,00	-516 457,82

Z wyjaśnień Głównej Księgowej jak również z przekazanych dokumentów i powyższego zestawienia wynika, że koszty działalności odpłatnej w 2020 r. wyniosły 712 889,33 zł. Środki finansowe zostały wydatkowane na:

- Wynagrodzenia z narzutami – 522 869,76 zł z czego kwota 424 568,19 zł dotyczy wynagrodzeń wypłaconych dla 2 pracowników Ośrodka w Starzynie, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i 9 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia, zgodnie z listami płac oraz wewnętrznymi regulacjami dotyczącymi zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych przez PKPS. Natomiast kwota 98 301,57 zł zgodnie z wyjaśnieniem Głównej Księgowej i przedłożoną dokumentacją została wydatkowana na wynagrodzenia księgowego, koordynatora placówek oraz pracownika zajmującego się kontaktami z Kierownikiem Ośrodka Opiekuńczego;
- Zużycie materiałów – 121 916,51 zł, w tym towar pobrany z magazynu na kwotę – 38 789,43 zł oraz 83 127,08 zł, wydatkowane na zakup artykułów spożywczych, środków

- czystości, środków ochronnych, paliwa, opału oraz artykułów biurowych;
- Zużycie energii – 12 781,81 zł, tj. koszty związane z zakupem energii elektrycznej;
 - Usługi obce – 13 183,96 zł, w tym m.in.: koszty poniesione na zakup usług telekomunikacyjnych, opłaty za wodę, opłaty pocztowe, wykonanie dokumentacji resurs dźwigu osobowego, konserwację dźwigu osobowego, badania okresowe UDT, badania okresowe, wywóz nieczystości, odbiór odpadów, naprawy sprzętu RTV/AGD, przegląd gaśnic, przegląd techniczny urządzenia gazowego, przegląd instalacji elektrycznej;
 - Podatki i opłaty – 5 238,00 zł, tj. podatek od nieruchomości;
 - Koszty amortyzacji – 34 217,44 zł, w tym: amortyzacji budynku mieszkalnego i niemieszkalnego w Starzynie, oraz kotła i dźwigu osobowego;
 - Pozostałe koszty – 2 681,85 zł, tj. koszty ryczałtu za przejazd samochodem prywatnym przez Kierownika Ośrodka, zgodnie z listami płac.

(akta kontroli str. 1563 – 1759, 1763 – 1811, 1828 – 1832)

W wyjaśnieniu z 24 marca 2022 r. Główna Księgowa PKPS napisała, że „(...) *Budynki w Ośrodku Opiekuńczym w Starzynie amortyzowane są stawkami: 1,5% oraz 2,5%. Wyższa stawka stosowana jest do budynków niemieszkalnych natomiast niższa dla budynku mieszkalnego.*” Z analizy dokumentacji źródłowej wynika, iż wszystkie budynki były amortyzowane taką samą stawką w wysokości 2,5%. Nie przedstawiono uzasadnienia na zastosowanie podwyższonej stawki amortyzacyjnej dla budynku mieszkalnego.

Decyzje merytoryczno-finansowe w zakresie wydatków w Ośrodku podejmował Kierownik Ośrodka wspólnie z Główną Księgową PKPS. Kwoty ww. wydatków rozliczane były na podstawie: faktur wystawionych na PKPS, paragonów fiskalnych potwierdzających poniesiony wydatek oraz dowodów wypłaty (KW) potwierdzających wypłatę wynagrodzeń.

Na podstawie dowodów źródłowych stwierdzono, że poniesione przez PKPS wydatki ze środków pochodzących z działalności odpłatnej są zgodne ze statutem i Regulaminem Organizacyjnym Ośrodka.

Dowody księgowe poddane kontroli dokumentujące wydatki w Ośrodku nie zawierały informacji o źródle finansowania wydatku, dekretacji, natomiast zawierały pieczętkę i podpis kierownika Ośrodka z adnotacją: *potwierdzam zakup towaru.*

Część kosztów działalności odpłatnej zaksięgowano na kosztach ogólnych, tym samym ewidencja księgowa nie spełnia warunków zapisanych w art. 24 ust. 2-3 i ust. 4 pkt 1-2 ustawy

o rachunkowości.

(akta kontroli str. 1735 – 1738, 1827)

Na podstawie zestawień sporządzonych przez jednostki prowadzące działalność odpłatną pożytku publicznego w 2020 r (Wielkopolski ZW, Małopolski ZW i Rada Naczelna PKPS) kontrolujący sporządzili zestawienie przedstawiające łączną strukturę przychodów i kosztów tych trzech jednostek (w zł), celem weryfikacji danych dotyczących działalności odpłatnej pożytku publicznego wykazanych w rocznym sprawozdaniu merytorycznym PKPS za 2020 r. Sporządzone przez kontrolujących zestawienie przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Działalność statutowa				Działalność gospodarcza	Zadania zlecone w formie dotacji	Ogółem
	Działalność pożytku publicznego		Razem działalność pożytku publicznego	Koszty ogólnoadmin.			
	Nieodpłatna	Odpłatna					
Przychody ogółem	5 453 842,05	1 019 936,28	6 473 778,33	-	41 907,40	37 625 060,27	44 140 746,00
Przychody z działalności	5 200 665,39	1 019 936,28	6 220 601,67	-	41 907,07	27 071 560,26	33 334 069,00
Przychody finansowe	7 369,38	-	7 369,38	-	-	-	7 369,38
Sprzedaż skł. majątku trwałego	-	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż towarów i materiałów	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	11 079,07	-	11 079,07	-	0,33	10 553 500,01	10 564 579,41
Przychody wewnątrzorganizacyjne	234 728,21	-	234 728,21	-	-	-	234 728,21
Koszty ogółem	5 635 672,76	1 073 305,39	6 708 978,15	436 038,91	12 155,62	37 625 060,27	44 782 232,95
Amortyzacja	220 130,90	34 217,44	254 348,34	22389,93	-	312 317,82	589 056,09
Zużycie materiałów	4 727 700,13	123 400,84	4 851 100,97	14253,51	-	1 486 736,25	6 352 090,73
Zużycie energii	57 455,41	13 096,47	70 551,88	1930,97	996,35	218 259,90	291 739,10
Usługi obce	162 728,01	36 989,02	199 717,03	32624,81	11 159,27	1 143 646,45	1 387 147,56
Podatki i opłaty	622,44	5 238,00	5 860,44	4251,9	-	28 024,50	38 136,84
Wynagrodzenia osobowe	138 154,51	220 741,50	358 896,01	299 616,83	-	3 961 810,29	4 620 323,13
Wynagrodzenia bezosobowe	117 060,00	517 162,43	634 222,43	17 283,27	-	25 380 249,64	26 031 755,34
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	79 148,61	119 619,98	198 768,59	6 603,56	-	5 013 750,70	5 219 122,85
Pozostałe koszty	52 253,14	2 839,71	55 092,85	17 361,58	-	80 264,72	152 719,15
Wartość sprzedaży towarów i materiałów	-	-	-	-	-	-	-
Koszty finansowe	227,61	-	227,61	4 077,11	-	-	4 304,72
Pozostałe koszty operacyjne	16 998,29	-	16 998,29	15 645,44	-	-	32 643,73
Koszty sprzedaży skł. majątku trwałego	-	-	-	-	-	-	0,00

Koszty wewnątrzorganizacyjne	63 193,71	-	63 193,71	-	-	-	63 193,71
Wynik finansowy brutto	-181 830,71	-53 369,11	-235 199,82	-437 038,91	29 751,78	0,00	-641 486,95

Przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego w 2020 r w PKPS wyniosły **1 019 936,28 zł**. Taka sama kwota została wykazana w rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego PKPS za 2020 r w części III pkt 1 ppkt 1.b oraz w RZiS w poz. D IV b. Natomiast koszty z tytułu prowadzenia działalności odpłatnej pożytku publicznego w 2020 r. wyniosły **1 073 305,39 zł**, podczas gdy w sprawozdaniu merytorycznym w części III pkt 4 ppkt 1.b wykazano koszty z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego w wysokości **12 939,00 zł**. W sprawozdaniu merytorycznym wykazano wyłącznie koszty z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego błędnie wykazane w jednostkowym sprawozdaniu merytorycznym Małopolskiego ZW w wysokości 12 939,09 zł, nie uwzględniono natomiast kosztów prowadzenia działalności odpłatnej przez Wielkopolski ZW wykazanych w jednostkowym sprawozdaniu merytorycznym, w błędnej kwocie oraz kosztów Rady Naczelnej PKPS. Koszty działalności odpłatnej pożytku publicznego w 2020 r. przekroczyły przychody o kwotę **53 369,11 zł**. Kwota ta stanowi stratę na działalności pożytku publicznego poniesioną przez PKPS w 2020 r., podczas gdy w sprawozdaniu merytorycznym w części III pkt 5 ppkt 5.2 wykazano wynik działalności odpłatnej pożytku publicznego w kwocie 1 006 997,19 zł. Na wynagrodzenia pracownikom oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej w związku z prowadzoną działalnością odpłatną pożytku publicznego zgodnie z zestawieniem wypłacono kwotę **737 903,93 zł**, podczas gdy w sprawozdaniu merytorycznym w części VI pkt 2.a wykazano kwotę wypłaconych wynagrodzeń w wysokości **370 826,17 zł**. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób fizycznych z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego nie przekraczało 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy opp.

Zgodnie z danymi przedstawionymi w tabeli przychody z działalności pożytku publicznego kontrolowanych jednostek wyniosły **6 473 778,33 zł**, natomiast przychody z działalności gospodarczej tych jednostek wyniosły **41 907,07 zł**, zatem przychód z prowadzonej działalności gospodarczej w 2020 r. w danych jednostkach, stanowił około **0,65%** kwoty przychodów z działalności pożytku publicznego tych jednostek.

W związku z powyższym działalność gospodarcza w danych jednostkach funkcjonuje wyłącznie

jako dodatkowa w stosunku do działalności pożytku publicznego, zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy opp.

(akta kontroli str. 169 – 186, 230, 367 – 368, 1137 – 1139, 1828 – 1831)

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia w zakresie prawidłowości prowadzenia przez organizację pożytku publicznego działalności odpłatnej pożytku publicznego, polegające na:

- 1) Wygenerowaniu zysku w wysokości 543,04 zł z działalności odpłatnej pożytku publicznego przez PKPS Wielkopolski Zarząd Wojewódzki, co jest niezgodne z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy opp.
- 2) Przedstawieniu w sprawozdaniu merytorycznym PKPS za 2020 r. nierzetelnych danych, niemających odzwierciedlenia w prowadzonej dokumentacji, sprawozdaniu finansowym oraz ewidencji księgowej, dotyczących:
 - a) działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej w stosunku do informacji zawartych w KRS,
 - b) braku uwzględnienia wszystkich kosztów z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego poniesionych przez jednostki organizacyjne PKPS składające sprawozdania jednostkowe,
 - c) wykazania błędnej kwoty wyniku na działalności odpłatnej pożytku publicznego,
 - d) błędnie zaprezentowanej kwoty wypłaconych wynagrodzeń w związku z prowadzoną działalnością odpłatną pożytku publicznego,
 - e) braku wykazania faktu przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta.
- 3) Wykazaniu w jednostkowych sprawozdaniach merytorycznych za 2020 r. nierzetelnych danych w zakresie: kosztów, wyniku i wynagrodzeń w ramach prowadzonej działalności odpłatnej pożytku publicznego, oraz kodów PKD.
- 4) Prowadzeniu ewidencji księgowej w sposób niespełniający warunków zapisanych w art. 24 ust. 2-3 i ust. 4 pkt 1-2 ustawy o rachunkowości.
- 5) Przeksięgowaniu kosztów działalności odpłatnej pożytku publicznego na dedykowane im konta analityczne zespołu 5 na koniec roku, niezgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, przez PKPS Wielkopolski Zarząd Wojewódzki.
- 6) Sporządzeniu dokumentu Rachunek zysków i strat za 2020 r. na druku niezgodnym z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości.

- 7) Braku zamieszczenia sprawozdania merytorycznego za 2020 r. na stronie internetowej Stowarzyszenia, czym naruszono art. 23 ust. 2a ustawy opp.

Ocena zagadnień poddanych kontroli

Podsumowując wyniki kontroli informuję Panią Prezes, że kontrolę w przedmiocie: *Prawidłowość prowadzenia przez organizacje pożytku publicznego działalności odpłatnej pożytku publicznego* – ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią do podjęcia następujących działań celem wyeliminowania stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości i uchybień, a w szczególności do:

- 1) Przestrzegania zapisów zawartych w art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy opp.
- 2) Sporządzania sprawozdań merytorycznych z działalności Stowarzyszenia, zarówno jednostkowych jak i sprawozdania zbiorczego, z zachowaniem należytej staranności i rzetelności, w celu zapewnienia pełnej zgodności zawartych w nich danych ze stanem faktycznym oraz prowadzoną ewidencją księgową.
- 3) Prowadzenia ksiąg rachunkowych rzetelnie, bezbłędnie i sprawdzalnie tj. zgodnie z art. 24 ust. 2-3 i ust. 4 pkt 1-2 ustawy o rachunkowości.
- 4) Prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób umożliwiający identyfikację wydatków stanowiących koszty działalności odpłatnej pożytku publicznego, dokonując systematycznych zapisów na kontach analitycznych w zespole 5 zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.
- 5) Sporządzania dokumentu Rachunek zysków i strat na druku zgodnym z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości.
- 6) Zamieszczenia na stronie internetowej Stowarzyszenia sprawozdania merytorycznego zgodnie z art. 23 ust. 2a ustawy opp.
- 7) Zapewnienia zgodności wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym ze Statutem Stowarzyszenia w zakresie prowadzonych działalności oraz kodów PKD.

Ponadto wskazanym jest podjęcie działań mających na celu wzmocnienie nadzoru i kontroli wewnętrznej, gwarantującej ścisłe przestrzeganie przepisów ustawy o rachunkowości, ustawy opp oraz polityki rachunkowości, w zakresie:

- a) sporządzania opisów dowodów księgowych zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy

- o rachunkowości,
- b) księgowania operacji gospodarczych w sposób zgodny z obowiązującym w Stowarzyszeniu planem kont,
 - c) wprowadzenia kont analitycznych do konta 860 *wynik finansowy*, służących księgowaniu wyników finansowych poszczególnych rodzajów działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej,
 - d) stosowania prawidłowej stawki amortyzacyjnej do budynków mieszkalnych i uzupełnienia dokumentacji uzasadniającej stosowanie stawki podwyższonej.

Działając na podstawie § 20 rozporządzenia w sprawie kontroli opp, zobowiązuję Panią Prezes do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie usunięcia uchybień i nieprawidłowości oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

Wykonano w 3 egz.:

egz. Nr 1 – adresat,

egz. nr 2 – Departament Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM,

egz. Nr 3 – aa.